

Vereenvoudigde behandeling van functionele metrorrhagieën

PRIMOSISTON

125 mg. 17- α -oxyprogesteroncapronaat
en 10 mg. oestradiolbenzoaat
in heldere olie-oplossing

De injectie van een enkele ampul
brengt haemostase voort
in 24 à 48 u.

Schering

Verpakking : 1 ampul van 1 cc.

HUIS RODOLPHE COLES N. V. DIEGEM - BRUSSEL

Tel. : (02) 20.15.00 (groepende lijnen)

ALTO



Excellent!

ACADEMICI,
HUIS- en BEROEPSPERSONEEL
Vermijdt alle moeilijkheden in
verband met de R.M.Z., sluit aan
bij het

**SOCIAAL
SEKRETARIAAT
DER
VRIJE BEROEPEN**

Maarschalk Gérardstraat 4a
A N T W E R P E N
Telefoon : 32.52.49

Beheer :

Dr J. Van Reeth — Apot. M.
Raeymaekers — Dr J. Roosens
Dr L. Rombouts — Dr D.
Rottiers.

Mededelingsblad van het

A.V.O.H.V.

Inhoud

Het A.V.O.H.V. en het Rode Kruis van België
K. Goddeeris

Het A.V.O.H.V. en de benoemingspolitiek van
de heer Petillon
Protestmotie

Europees Vademecum

De Vlaamse Jeugd tegenover Benelux en Eu-
ropa
W. Melis

De Nederlandse Cultuur in Europa
Ant. K. J. Verleye

Mededelingen

3^e Jaargang oktober 1958

Nummer 10



MEDEDELINGSBLAD

VAN HET

ALGEMEEN

VLAAMS OUD-HOOGSTUDENTEN VERBOND

REDAKTIE : Mr. J. Heinz, Violierstraat, 4, Antwerpen.

BEHEER : Sekretariaat van het A.V.O.H.V., Nieuwbrug, 21, Brussel (P.R. nr 42.92.38).

PUBLICITEIT : N.V. Publicarto, Wetstraat, 208, Brussel (tel. 02.339630).

Het A.V.O.H.V. en het Rode Kruis van België.

Het A.V.O.H.V. is tijdens de laatste maanden nauw betrokken geweest in het probleem van het Rode Kruis van België. Evenals de andere vlaamse kultuurverenigingen heeft ons verbond krachtig gereageerd tegen de voordracht van een nederlandsonkundige voorzitter door de algemene raad van het Rode Kruis. In gevolge dit menigvuldig protest van de vlaamse kultuurverenigingen heeft men voortaan bewerkstelligd dat het in de belgische staat voor een nederlandsonkundige onmogelijk is geworden het voorzitterschap van het Rode Kruis waar te nemen.

Dit éne resultaat zou reeds volstaan om met voldoening terug te schouwen op dit streven der vlaamse kultuurverenigingen. Onze betrachtingen beogen echter eveneens een noodzakelijke en grondige hervorming van het Rode Kruis zelf. Om meer ordening te scheppen en meer doelmatigheid te verlenen aan onze rechtmatige eisen, werden daartoe op initiatief van het A.V.O.H.V. de vlaamse kultuurverenigingen samengebundeld om verder door gemeenschappelijk beraad en gemeenschappelijke aktie onze doelstellingen te verwezenlijken.

Ik wens vooreerst, zoals zij zich in chronologische volgorde voordeden, de gebeurtenissen in de schoot van het Rode Kruis en hun daaropvolgende reaktie in het vlaamse land te overschouwen.

Na het overlijden van Prins de Merode wordt op 2 april 1958 door de algemene raad van het Rode Kruis Prof. Dr. C. Heymans, ere-voorzitter van het A.V.O.H.V., als voorzitter voorgesteld (36 voor, 31 tegen). De heer Leburton, toenmalig waals minister van volksgezondheid en gezin, weigert deze kandidatuur voor te leggen ter bekrachtiging door de Koning : de meerderheid is te gering, de voorgedragen voorzitter is een betwist persoon ! Deze gelegenheid wordt tevens door een bepaalde pers en door bepaalde weerstandsgroeperingen op laffe wijze gebruikt om de hoogstaande persoonlijkheid van onze ere-voorzitter te bezwadden met oneerlijke verdenkingen. Door het A.V.O.H.V. wordt desaan gaande met klem protest aangetekend :

ZUIGELINGEN-EN DIETVOEDING
VAN EIGEN BODEM
HOOGSTE KWALITEIT

gracilac

volle gezuurde melk
voor zuigelingen

premalac

half-afgeroomde
gezuurde melk
voor zuigelingen

Diédex

voedingsuiker

annalac

zoutloze half-vette melk

desal

zoutloze melk voor
toekomstige moeders

plenolac

volle melk

DIADAL N.V. NOSTA
OPWIJK

MEEST MODERNE EN WETENSCHAPPELIJKE DIETVOEDING

Het dagelijks bestuur van het Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudentenverbond in bijzondere zitting voor deze aangelegenheid samengeroepen op 15 april 1958,

tekent met verontwaardiging protest aan tegen de houding door de heer Leburton, minister van volksgezondheid, aangenomen ter gelegenheid van de benoeming van de opvolger van Prins de Merode als voorzitter van het Rode Kruis van België;

voelt de vernedering, welke bedoelde minister aan Professor Dr. C. Heymans, Nobelprijs voor geneeskunde, heeft toegebracht als aangedaan aan geheel de vlaamse wetenschappelijke wereld en aan geheel het vlaamse volk;

betreurt dat een waals minister niet begrepen heeft dat het hem in deze aangelegenheid niet paste een eigene en tevens politieke opvatting te doen zegevieren tegenover die zienswijze, welke geheel de belgische en ook buitenlandse wetenschappelijke wereld en de algemene raad van het Rode Kruis van België erop nahouden;

verzekert hem, die jaren lang in zeer moeilijke omstandigheden het voorzitterschap van het A.V.O.H.V. heeft waargenomen en er thans de diep-vereerde erevoorzitter van is, dat het bestuur en alle leden van het A.V.O.H.V. eendrachtig achter hem staan; beslist dat deze dagorde aan de pers zal medegedeeld worden.

Nadat Prof. Heymans zijn kandidatuur ingetrokken heeft, wordt daarop op 2 mei 1958 Baron de Brouwer, tweetalig, als voorzitter voorgedragen door de algemene raad van het Rode Kruis. Deze kandidatuur wordt nimmer ter bekrachtiging aan de Koning voorgelegd, noch door de heer Leburton, noch door de heer Houben.

Op 12 september 1958, in het vooruitzicht ener aanstaande bijeenkomst van de algemene raad van het Rode Kruis waar een nederlandsonkundige kandidaat zou voorgedragen worden, vestigt het A.V.O.H.V. in de hiernavolgende motie de aandacht van de bevoegde minister op het belang van dit voorzitterschap :

Het Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudentenverbond, in bestuursvergadering bijegekomen op zaterdag 13 september 1958, in het vooruitzicht van de aanstaande benoeming van de Algemene Voorzitter van het Rode Kruis van België,

bevestigt zijn protest van 15-4-58 tegen de houding van een Waals minister, die geweigerd heeft de kandidaat, voorgedragen door de Algemene Raad van het Rode Kruis van België, namelijk Prof. Dr. C. HEYMANS, Nobelprijs en houder van talrijke wetenschappelijke titels, tot deze functie te benoemen;

oordeelt dat het thans de beurt is van een Vlaamse persoonlijkheid, vertrouwd niet alleen met de taal, maar ook met de mentaliteit van het Vlaamse landsgedeelte, om die functie waar te nemen;

verwacht dan ook van de bevoegde Minister, dat hij alleen een kandidaat zal benoemen, die deze essentiële voorwaarden vervult.

Op 25 september 1958, niettegenstaande de regelmatige statutaire aanduiding van Baron de Brouwer als kandidaat enkele maanden voordien, wordt op initiatief van minister Houben door de algemene raad van het Rode Kruis een nederlandsonkundige voorzitter voorgedragen, Prins de Ligne (49 voor, 14 tegen, 5 onthoudingen). Ik onderlijn het moedig optreden te dezer gelegenheid van de heer Denolf, burgemeester van Roeselare, en de spijtige houding van de overige vlaamse leden van de algemene raad.

Op 2 oktober 1958 verzaakt Prins de Ligne aan zijn kandidatuur voor het voorzitterschap onder de druk van de menigvuldige protesten van plaatselijke afdelingen van het Rode Kruis en van de meeste vlaamse kultuurverenigingen, die aldus door hun eendrachtig vastberaden optreden verwezenlijken dat de benoeming van een nederlandsonkundig voorzitter een onmogelijkheid wordt.

Ter gelegenheid echter van dit voorzitterschap van het Rode Kruis zijn voor de Vlamingen pijnlijke bijzonderheden omtrent de innerlijke structuur van het Rode Kruis zelf aan het licht getreden. Deze betreffen de deelname van de plaatselijke afdelingen van het Rode Kruis aan het centrale en provinciale beheer en de vlaamse vertegenwoordiging in de schoot van de verschillende beheerlichamen. Een grondige hervorming van het Rode Kruis dringt zich op, waartoe de menigvuldige bestaande pogingen doelmatig en

gemeenschappelijk dienen geordend. Daartoe wordt door het A.V.O.H.V. in de volgende dagorde het initiatief genomen de vlaamse kultuurverenigingen, waarin alle strekkingen vertegenwoordigd zijn, te verenigen en te bundelen :

Het dagelijks bestuur van het Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudentenverbond, bij hoogdringendheid samengekomen op zaterdag 4 oktober 1958,

bevestigt zijn houding ten overstaan van het Rode-Kruis van België;

verheugt zich in de Vlaamse eensgezindheid die de benoeming van een Vlaams-onkundig voorzitter van het Rode Kruis onmogelijk heeft gemaakt;

stelt vast, dat hiermede echter het probleem van het Rode Kruis geenszins is opgelost; neemt het initiatief tot samenroeping van alle Vlaamse kultuurverenigingen ter bespreking van de noodzakelijke en fundamentele hervorming van het Rode Kruis van België.

De vlaamse kultuurverenigingen komen samen op 14 oktober 1958. Zijn ter zitting vertegenwoordigd of betuigen hun instemming : het Algemeen Apotekersverbond, het Algemeen Nederlands Zangverbond, het Davidsfonds, het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond van Gent en Leuven, het Nieuw Verbond der Vlaamse Oud-strijders, de Vereniging der Vlaamse Geneesheren van België, het Vermeylenfonds, de Vlaamse Automobilistenbond, het Vlaams Economisch Verbond, de Vlaamse Ingenieursvereniging, het Vlaams Jeugdkomitee, het Vlaams Komitee voor Brussel, de Vlaamse Toeristenbond, het Vlaams Kruis, het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel, de Volksbeweging en het Willemsfonds. Er wordt besloten een werkkomitee op te richten, belast met de opdracht van een memorandum, waarin de bezwaren tegenover het Rode Kruis nagegaan worden en de middelen geformuleerd, welke noodzakelijk blijken ter sanering van het Rode Kruis, opdat dit ook in het vlaamse land in de mogelijkheid zou gesteld worden zijn zending behoorlijk te vervullen. De mededeling aan de pers vermeldt aldus het verloop van dit eerste samentreffen der vlaamse kultuurverenigingen :

Op initiatief van het Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudentenverbond kwamen op 14 oktober 1958, te Brussel de afgevaardigden der meeste Vlaamse kultuurverenigingen samen om de toestand in het Rode Kruis van België te bespreken en de maatregelen te onderzoeken welke dienen genomen te worden ter noodzakelijke en grondige omvorming van deze instelling.

De bespreking bewees, dat er in deze aangelegenheid een volledige eensgezindheid bestaat tussen de verschillende Vlaamse kultuurverenigingen waarbij alle opinies vertegenwoordigd waren.

Op voorstel van de voorzitter van het AVOHV werd een beperkt werkkomitee aangesteld, dat een verslag zal uitwerken, waarin de bezwaren en grieven zullen ontleed worden en tevens de eisen geformuleerd, die onontbeerlijk zijn opdat het Rode Kruis van België ook in het Vlaamse landsgedeelte zijn zending behoorlijk zou kunnen vervullen.

Op 25 oktober 1958 ten slotte wordt door de algemene raad van het Rode Kruis met algemeenheid van stemmen Z.K.H. Prins Albert als voorzitter voorgedragen. Deze kandidatuur moet thans nog aan de Koning voorgelegd ter bekrachtiging. Z.K.H. Prins Albert is de nederlandse taal machtig. De vlaamse eis van een tweetalig voorzitter, geformuleerd door verschillende plaatselijke afdelingen van het Rode Kruis en door de vlaamse kultuurverenigingen wordt aldus ingewilligd.

Welke zijn dan onze bezwaren tegenover het Rode Kruis van België ?

Zoals zoëven vermeld, het oorspronkelijke bezwaar nl. de voordracht van een nederlandsonkundig voorzitter door de algemene raad van het Rode Kruis vervalt. Een voorbehoud moet nochtans uitdrukkelijk gemaakt worden : indien Z.K.H. Prins Albert zich laat bijstaan door een statutair voorziene nederlandsonkundige beheerder-afgevaardigde, waarvan de algemene raad statutair de bevoegdheden naar willekeur bepaalt, dan wordt eenvoudig de toestand

van vroeger herschappen en worden de Vlamingen eens te meer bedrogen. In dit geval moet het probleem van het voorzitterschap opnieuw in zijn geheel gesteld.

De voornaamste bezwaren betreffen echter de innerlijke structuur van het Rode Kruis zelf, waardoor de deelname der leden en plaatselijke afdelingen in het beheer tot een minimum wordt herleid, en de vlaamse vertegenwoordiging in de beheerlichamen.

A. De bezwaren aangaande de innerlijke structuur van het Rode Kruis.

Een beoordeling der statuten van het Rode Kruis zou mij te ver leiden in technische bijzonderheden. Een grondige ontleding dezer statuten is onder andere de taak van het werkkomitee der vlaamse kultuurverenigingen. Ik vermeld alleen ter verduidelijking enkele voorbeelden.

1°. De leden van het Rode Kruis, die de plaatselijke afdelingen uitmaken, worden vertegenwoordigd provinciaal in het provinciale komitee en centraal in de algemene raad door gewestelijke leden (een afgevaardigde per administratief arrondissement + een aanvullende afgevaardigde voor iedere volledige schijf van 10.000 leden in een arrondissement, aan te duiden door de provinciale vergadering der voorzitters van de plaatselijke afdelingen). Het is deze gewestelijke leden praktisch onmogelijk hun desiderata te verwezenlijken, gezien het aantal niet-gewestelijke leden, welke zetelen in de algemene raad en het provinciale komitee en die uitsluitelijk door de algemene raad worden benoemd of voorgesteld ter bekrachtiging door de Koning.

2°. De provinciale voorzitter wordt noch voorgesteld noch benoemd door het provinciale komitee, maar voorgesteld door de algemene raad ter bekrachtiging door de Koning.

3°. De algemene raad mag plaatselijke afdelingen afschaffen of het komitee van plaatselijke afdelingen ontbinden, indien hij het wenselijk acht.

4°. Gezien de voornaamste beheerfuncties door de algemene raad worden voorgesteld en door de Koning moeten bekrachtigd op voorstel van de minister van volksgezondheid en gezin, kunnen voor de Vlamingen aanvaardbare en gewenste voorstellen van de algemene raad door de minister gebroken ingevolge weigering van voordracht aan de Koning ter bekrachtiging. Ik vermeld desaanvande de kandidatuur van Prof. Heymans, geweigerd door de heer Leburton, en de kandidatuur van Baron de Brouwer, nimmer voorgedragen en dus praktisch geweigerd, én door de heer Leburton, én door de heer Houben.

B. De vlaamse vertegenwoordiging in het beheer van het Rode Kruis.

Nogmaals een statistische ontleding dezer vertegenwoordiging zal voorkomen in het memorandum der vlaamse kultuurverenigingen. Ik citeer toch enkele getallen, die de schromelijke achteruitstelling der Vlamingen in de beheerlichamen van het Rode Kruis ten zeerste beklemtonen. Ter verduidelijking weze vermeld dat het centrale beheer van het Rode Kruis als beheerlichamen omvat: de algemene raad, het centraal bestuurskomitee, de administratieve diensten en het geneeskundig komitee.

1°. In de algemene raad: 44 franstaligen, 33 nederlandskundigen. Als nederlandskundig bedoel ik alwie zich behoorlijk in het nederlands kan uitdrukken. Ik vermijd het woord « vlaamstalig »: zich gewoonlijk uitdrukkende in het vlaams, en zeker het woord « vlaamsvoelend ». Geografische Vlamingen, allermintst vergroeid met de mentaliteit van het vlaamse volk, doch die zich behoorlijk uitdrukken in het nederlands, zijn nederlandskundig.

2°. In het centraal bestuurskomitee: 10 franstaligen, 1 nederlandskundige.

3°. In de administratieve diensten:

- directeur generaal: franstalig;
- aantal administratieve diensten 11; een vlaamse dienst, comprenant un chef traducteur, wordt er vermeld benevens 10 overige diensten, hetgeen per se beduidt dat deze overige uitsluitelijk franstalig zijn;
- aantal direktieoversten 19: 15 franstaligen, 4 nederlandskundigen.

4°. In de provinciale komitees: 6 franstalige en 3 nederlandskundige provinciale voorzitters.

Na dit bijna schematische overzicht dezer wantoestanden in de schoot van het Rode Kruis, veroorloof ik mij nog enkele zeer bondige aanwijzingen omtrent de noodzakelijke sanering. Ik wens nogmaals niet vooruit te lopen op de taak van het werkkomitee der vlaamse kultuurverenigingen. Opdat echter de leden van het Rode Kruis werkelijke vertegenwoordiging zouden verkrijgen in het centrale en provinciale beheer, opdat de Vlamingen rechtmatige vertegenwoordiging zouden verwerven in dit centrale en provinciale beheer, opdat de administratieve diensten evenredig zouden verdeeld worden, zal deze grondige hervorming van het Rode Kruis noodzakelijkerwijze moeten omvatten:

- een werkelijke vertegenwoordiging der plaatselijke afdelingen in het provinciale en centrale beheer,
- een verregaande decentralisatie in federatieve zin,
- eentaligheid in de plaatselijke afdelingen,
- eentaligheid in de provinciale afdelingen,
- eentaligheid in de gesplitste centrale beheerlichamen,
- tweetaligheid in alle uitingen van de niet-gesplitste centrale beheerlichamen.

Ik besluit deze zakelijke uiteenzetting omtrent de stellingname van het A.V.O.H.V. tegenover het Rode Kruis van België met een bevestiging en een wens.

De vlaamse kultuurverenigingen hebben op zich de taak genomen door gemeenschappelijk beraad en door gemeenschappelijke actie het Rode Kruis te hervormen. Wij zullen volharden. Ook het voorzitterschap van Z.K.H. Prins Albert zal ons niet weerhouden ons doel na te streven.

Het gemeenschappelijk werkerrein der vlaamse kultuurverenigingen beperkt zich thans tot het Rode Kruis. Moge deze gemeenschappelijke actie zich naderhand ook uitbreiden tot andere nog menigvuldige gebieden, waar eendrachtig en krachtig vlaams optreden steeds nog noodzakelijk en onontbeerlijk is.

K. Goddeeris.

Met aandrang wordt aan de leden van het A.V.O.H.V. gevraagd hun bijdrage van het lidmaatschap voor het akademisch jaar 1958-1959 te storten op postrekening 42.92.38, Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudenten Verbond, Brussel.

Lidmaatschapsbijdrage	150 Fr.
Steunende leden	250 Fr.
Pas-afgestudeerden	50 Fr.

De belangstellenden, die geen lid zijn van het A.V.O.H.V. en dit jaar regelmatig het mededelingsblad ontvingen, kunnen een abonnementsgeld van 150 Fr. storten op dezelfde postrekening. Daardoor worden zij tevens, behoudens tegenbericht, lid van het A.V.O.H.V.

Het A.V.O.H.V. en de benoemingspolitiek van de heer Petillon

Naar aanleiding van de benoemingspolitiek van de heer Petillon, minister van Belgisch Kongo en Rocanda-Oeroendi, waarbij de Vlamingen nogmaals op schromelijke wijze worden achteruitgesteld, heeft het A.V.O.H.V. volgende protestmotie aan de pers medegedeeld:

Het Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudenten Verbond, in bestuursvergadering bijegekomen op 23 oktober 1958, herinnert aan het referaat gehouden op de algemene ledenvergadering van 9 februari 1958 door prof. L. De Wilde, lid van de Koloniale Raad, waarbij de schromelijke achteruitstelling der Vlamingen in de voornaamste Belgische koloniale wetenschappelijke instellingen werd aangeklaagd.

Aangezien het blijkt dat sindsdien de toestand op Vlaams gebied in koloniale aangelegenheden nog erger is geworden;

Aangezien sinds het ministerschap van de gewezen gouverneur-generaal, de h. Pétillon:

1) de vrijgekomen plaats van directeur van het koloniaal museum van Tervuren (ambt vroeger door een Vlaming bekleed) aan een Waal werd toevertrouwd;

2) pas enkele dagen geleden, een tiental nieuwe leden in de koninklijke akademie voor koloniën werden benoemd, waaronder slechts twee Vlamingen;

3) naar gemeld wordt, voor tien belangrijke benoemingen in de Kongolese hogere administratie, welke kortelings moeten geschieden (waaronder nl. drie provincie-gouverneurs), alleen één Vlaming bij de mogelijke kandidaten wordt vernoemd;

Aangezien daaruit blijkt dat de Vlamingen, die nochtans zulk overwegend aandeel in de ontwikkeling van Kongo hebben gehad, stelselmatig uit alle belangrijke ambten en bedieningen worden geweerd;

Het Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudenten Verbond tekent krachtadig protest aan tegen deze onaanvaardbare en overigens zeer gevaarlijke antivlaamse politiek en doet beroep op alle Vlaamse verenigingen en alle vlaamsgezinden om hun protest bij het hare te voegen. Zo kan het immers niet verder!»

SCHLOSS WACHENHEIM

Jekt

voor u

voor mij

voor allen

SEKTKELLEREI SCHLOSS WACHENHEIM AG WACHENHEIM · WEINSTRASSE

Afgevaardigde voor

België:

BEUCKELEERS

Bomstraat, 87

ANDERLECHT

TEL. 22.63.48

Europees Vademecum

Het past een Akademicus die het tijdsgebeuren volgt en gaarne over alles zijn zeg heeft, dat hij weet waarover het gaat. Vandaag de dag wordt hij gekonfronteerd met een stel organismen die zich regelmatig aanmelden onder klinkende titels of raadselachtige hoofdletters, en hij mist soms de aansluiting. Daarom kan hij wellicht zijn voordeel doen met navolgende nomenklatuur.

BENELUX: naam van de Economische Unie van België, Nederland en Luxemburg. Zij is eigenlijk nog niet voltrokken, maar bevindt zich toch in een gevorderd stadium. Vertrekpunt was het voorontwerp van 5 september 1944 tot invoering van een verenigd economisch gebied tussen de drie landen. Op 14 maart 1947 kwam het protocol tot stand, dat afschaffing der tolgrenzen en het voeren van een gemeenschappelijke handelspolitiek tot einddoel stelde. In die geest ontstond een «voorunie» op 1 oktober 1949. Deze leidde in 1956 tot een ministerkonferentie, waarbij werd besloten tot het instellen van een *parlementaire Beneluxraad*, die thans in functie is sedert 1957. — Het belgisch-nederlands cultureel akkoord wijst verder op nauwere samenwerking op ander terrein, en we stellen vast dat de Beneluxpartners ook op politiek gebied vereend optreden.

ORGANISATIE VOOR EUROPESE EKONOMISCHE SAMENWERKING: (in verkorting O.E.E.S.; O.E.E.C.: Organisation of European Economic Cooperation; O.E.C.E.: Organisation européenne de coopération économique) een der eerste supra-nationale lichamen, na de laatste wereldoorlog opgericht, met het oog op het economisch herstel van Europa. Zij werkt met een uitvoerend comité, een sekretaris-generaal, en een Europese economische raad bijgestaan door technische comités. Haar werkzaamheid beslaat alle praktische problemen van de Europese en wereld-economie, zoals destijds het Marshallplan, en thans de E.B.U.: Europese betalingsunie (U.E.P.: Union européenne des paiements). Kenmerkend is dat ieder besluit bij eenparigheid wordt genomen.

RAAD VAN EUROPA: Op 5 mei 1949, ondertekenden vijftien landen, te Londen, het statuut van de Raad van Europa: België, Denemarken, Duitse Bondsrepubliek, Frankrijk, Griekenland, Groot-Brittannië, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Saar, Turkije, Zweden. In 1956 volgde nog Oostenrijk. Doel was: een nauwere samenwerking tussen de staten-leden tot vrijwaring van vrede en democratie, en tot bevordering van sociale en economische vooruitgang. Als basis gold de Europese Conventie voor de Rechten van de Mens, op 4 november 1950 te Rome ondertekend door 15 landen, w.o. België. Een *Raad van Ministers* waarin de resp. Ministers van Buitenl. Zaken zetelen, fungeert als uitvoerend orgaan. Een *Raadgevende Vergadering* (Assemblée) met thans 138 afgevaardigden uit de resp. parlementen van de Staten-leden, vormt het parlementair orgaan. Zij komt tweemaal 's jaars bijeen te Straatsburg, en werkt bestendig door een aantal «Commissies». Het *Sekretariaat-Generaal* regelt de administratieve werkzaamheden, terwijl de *Gemengde Commissie* (7 ministers + 6 afgevaardigden) de praktische werking koördineert. De Raad van Europa bereikte reeds belangrijke resultaten, op supra-nationaal vlak, zoals:

DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL: E.G.K.S. — C.E.C.A.: Communauté européenne du charbon et de l'acier — Montan-Union). Op 9 mei 1950, diende de hr. Robert Schuman, toenmalig franse minister van buitenlandse zaken, in de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa, een ontwerp in tot instelling van een Europees Gezag voor (gemeenschappelijk) beheer en uitbating van steenkolenmijnen en ijzergieterijen. Dit leidde op 10 augustus 1952, tot de E.G.K.S. tussen het «Europa van zes», nl. België, Nederland, Luxemburg, Duitse Bondsrepubliek, Italië en Frankrijk. Groot-Brittannië bleef afzijdig, wegens de supra-nationale structuur van dit lichaam en wegens zijn eigen belangen in Commonwealth verband. De E.G.K.S. heeft een uitvoerend orgaan, genaamd de «Hoge Autoriteit», bestaande uit 9 leden benoemd voor 6 jaar. Een *algemene vergadering* oefent parlementaire controle uit, door haar vertegenwoordigers uit de parlementen van de leden-staten, nl. België: 10 — W. Duitsland: 18 — Frankrijk: 18 — Nederland: 10 — Luxemburg: 4. Verder functioneren: een *Gerechtshof* (7 leden, voor 6 jaar benoemd) met jurisprudentiële bevoegdheid, en een *Raadgevend Comité*, bestaande uit 17 producenten, 17 arbeiders en 17 handelaars-verbruikers, als technisch-adviserend lichaam. Het contact met de versch. regeringen wordt verzorgd door de raad van Ministers van economische Zaken, die de rechten van hun staat behartigen. — De E.G.K.S. bepaalt of wijzigt het volume van de produktie

van steenkolen en staal der lidstaten, evenals de prijzen, beslist over uitbreiding, c.q. sluiting van bedrijven, en regelt de geschillen. Zij verdient bijzondere aandacht, omdat zij de eerste instelling van Europese federale aard is, die praktisch werkt.

GEMEENSCHAPPELIJKE MARKT — EURATOM: De ministers van buitenlandse Zaken van het Europa «van zes» (zie boven) hebben op 25 maart 1957, te Rome, twee verdragen ondertekend. Het eerste betreft het scheppen van een gemeenschappelijke Europese markt, m.a.w. een Europese economische Gemeenschap. Door nauwere aaneensluiting van de Europese volkeren, door coördinatie van alle welvaartbronnen, verhoging van levensstandaard en sociale vooruitgang, krachtig bevorderen van de internationale handel, beogen de zes landen van West-Europa tot een produktie-kompleks te komen dat in een uitgestrekt gebied de uitbouw van een gemeenschappelijke economie zal mogelijk maken met grote stabiliteit en snelle expansie.

Men hoopt dank zij een overgangsperiode van 12 tot 17 jaar, althans tussen de kontrakterende landen, eindelijk een werkelijke vrij-handelszone in Europa te verwezenlijken. — Naast een Raad van Ministers, een parlementaire vergadering, fungeren verschillende Commissies: verkeer, landbouw, sociale vraagstukken, economie, enz. Daarbij een Gerechtshof en een Bank met een aanvangskapitaal van 1 miljard.

Het tweede verdrag heeft als doel het vormen van een Europese gemeenschap voor atoomenergie, die de naam kreeg van *Euratom*. Een eigen Euratom-commissie voor kernenergie zorgt voor samenwerking met de diverse organen van de Gemeenschappelijke Markt.

Door dit groots opgevatte plan wordt ten slotte een machtige federale Unie van (West)-Europa mogelijk waarin de verschillende volkeren vereend zullen werken, eerst op economisch, en daardoor ook op sociaal, cultureel en zelfs politiek gebied.

DE ORGANISATIE DER VERENIGDE NATIES: O.V.N. — U.N.O.: United Nations Organisation — O.N.U.: Organisation des Nations Unies.

Zij kwam tot stand door het Handvest der Verenigde Naties, op 24 oktober 1945, en wordt hier vermeld alhoewel zij het Europees kader doorbreekt, omdat West-Europa er «in zit». De werking is veelzijdig, en omvat o.m. de «Veiligheidsraad», de «Algemene Vergadering», «Het Sekretariaat (met de Sekretaris-generaal), de Voogdijraad, Het Internationaal Gerechtshof, talrijke commissies en organismen, w.o. de U.N.E.S.C.O. (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation: Organisatie der verenigde naties voor onderwijs, wetenschap en cultuur). Op 10 december 1948, werd door de Alg. Vergadering der Ver. Naties: *de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens* afgekondigd.

N.A.T.O.: North Atlantic Treaty Organisation, Noordatlantisch pakt organisatie — fr. O.T.A.N.: organisation du traité de l'Atlantique Nord. Werd ondertekend op 4 april 1949, te Washington, en kwam na ratifikatie, in werking op 24 augustus 1949, met het oog op de Westeuropese Verdediging.

De Vlaamse Jeugd tegenover Benelux en Europa*

Ik meen dat ik mijn onderwerp beter kan omschrijven als volgt: «Hoe moeten wij, Vlamingen, als leden van de nederlandse gemeenschap, de Europese eenmaking tegemoet treden en bevorderen?»

Beide bewegingen, de grootnederlandse en de Europese, zijn niet nieuw. Zij worden gedragen door idealen en motieven die de generaties in een verder afgelegen en nabij verleden, hebben beziel en beroerd.

Toen in de eerste twintiger jaren de oostenrijkse graaf Coudenhove-Kalergi, de Pan-Europa gedachte lanceerde en het plan ontvouwde om een federatie van alle Europese staten van het continent tot stand te brengen, vond hij ook

* Uit een lezing gehouden voor het K.V.H.V. te Leuven, op 7 oktober 1958.

een diepe weerklink bij de jonge Vlamingen van toen, de generatie van de IJzer 1914-18. Zij zag in deze Europese gedachte een middel om haar pacifistische idealen in werkelijkheid om te zetten...

In al de Vlaamse jongerentijdschriften van toen wordt de gedachte der Europese eenheid, met klem naar voren gebracht. Zo lees ik bv. in de jrg. 1923 van «Ter Waarheid» een merkwaardig essay van Joris van Severen over het Vlaams nationalisme:

«Sinds het uiteenvallen der spijt alle menselijke kleinheid wonder-schone constructie der middeleeuwen, zoeken wij Europeërs ons half gek naar de methode voor de reconstructie van onze wereld «Europa»..

... Wij geloven in Europa, in de Europeesche beschaving, in de christenheid... Wat hebben wij met nationalisme te maken, indien wij niet geloven aan de toekomst van Europa? Laat ons dan in de eenzaamheid ons terugtrekken om te trachten in stilzwijgendheid onze ziel zalig te maken... Indien ons nationalisme ons geen methode — geen element van methode — aan de hand doet voor de klassieke Europa-architectuur, dat het nationalisme dan naar de duivel loope... Indien wij met nationalisme iets anders willen dan het opbouwen in ons milieu, in ons vaderland, met onze kracht, van een stuk klassiek Europa, laat ons dan liever gaan boeren. Het zal nuttiger zijn... Gaarne verklaar ik dan ook; dat een der krachtigste redenen waarom ik Vlaams en nationalist ben, mijn geloof is in de Europeesche constructiviteit van het nationalisme, van het Vlaamsch nationalisme...»

Maar reeds op het einde van de vorige eeuw had de jonge August Vermeylen de Europa-gedachte als het einddoel van de Vlaamse beweging gesteld, uit klemmend protest tegen het Vlaams provincialisme, dat de einders van onze belangstelling liet samenvallen met de grenzen van onze Vlaamse microcosmos: «Wij moeten Vlamingen zijn om goede Europeërs te worden.»

De tweede wereldoorlog heeft het aanschijn van Europa en van de gehele wereld te enemaal veranderd. Zoals Charles Maurras het bij herhaling had betoogd was Frankrijk als een geslagen volk uit de eerste wereldoorlog gekomen: La France a les reins cassés pour cent ans. De totale mislukking van Hitlers napoleontisch avontuur om Europa met de wapens te énissen onder hegemonie van het Duitse Reich, stelde een eind aan de Duitse grootmacht. En ook Engeland is niet meer het trotse Albion dat heerst over de wereldzeeën. Op deze puinen van de «Europese mogendheden», door onderlinge twisten tot derderangsmachten afgedaald, staan nu de twee wereldmachten: de U.S.S.R. en de U.S.A. Gaan zij door hun onafzienbaar mensenpotentieel, hun rijkdom en militaire uitrusting de wereld beheersen, of gaan zij de gehele wereld in hun rivaliteit van reuzen, vernietigen?

De gedachte aan een derde macht is dan geboren, die uit een samenbundeling van de verspreide Europese krachten, zoals men de vijf vingers samenklemt tot een sterke vuist, het zelfbehoud zal veilig stellen van het oude avondland...

Staatslieden en denkers ijveren voor duurzame toenadering tussen de Europese landen en volkeren, U weet het. Naast economische supra-nationale «vorming», is daar nog het veelzijdig streven om in de diepere lagen der Europese volken, een «Europese stroming en een Europees bewustzijn» op te wekken... Onder deze bewegingen is de Unie der Europese federalisten van Denis de Rougemont en Prof. H. Brugmans, m.i. de meest dynamische omdat zij vertrekt van het beginsel van het integraal federalisme als basis voor elke

gemeenschapsstructuur. Zo gaat de Europese « eenmaking » vooruit, zij het dan wellicht onder impuls meer van praktische (militair, economisch) dan van idealistische motieven. Ik verwijs naar : de Raad van Europa, de Europese Gemeenschap van Kolen en Staal, de Euromarkt, de Euratom en het Europees Hof van Justitie... Wij zien de geleidelijke afschaffing van paspoorten voor het internationaal verkeer, de Europese pool van de spoorwegen, en krijgen nu zelfs Europapostzegels... In één woord, de Europese idee leeft : voor onze ogen groeit stilaan een ander Europa, niet geëindigd door dwang en geweld, maar door wil der Europese volkeren zelf.

Te Brugge, Nuremburg of Firenze, vóór de Dom van Keulen of de katedraal van Chartres, onder de O.L.V.-toren van Antwerpen of deze van Utrecht, gevoelen wij ons de erfgenamen en nazaten van hen die aan deze Europese kulturele eenheid sedert eeuwen hebben gebouwd...

Maar in dit gemene vaderland willen wij niet intreden om er als entiteit in ten onder te gaan... En op de allereerste plaats willen wij onze kulturele eigenheid veilig stellen... Omdat wij menen dat de rijkdom van Europa moet wortelen in de verscheidenheid der kultuuruitingen, zoals die in de loop der eeuwen in onze landen zijn gegroeid en zoals die zich verder ontwikkelen... In het Europa van morgen willen wij intreden, als Vlamingen die mede dragers zijn van de Nederlandse beschaving... Niet als een groep van vijf en half miljoen Vlaamse belgen, maar samen met de Noord-Nederlanders, als een groep van ZEVENTIEN miljoen Nederlands-sprekende Europeeërs. Een groep die numeriek sterker als die van de Zweden, Noren en Denen te samen...

Men heeft in het verleden al te veel geteoretiseerd over de begrippen : volk, natie en ras. Al te veel (nutteloze) ruzie is er ontstaan uit deze prinzipienreiterij... België heeft tegenover de Vlamingen zijn kultuurbeschermende taak niet altijd vervuld, voorzeker, maar ik meen ook dat de Vlamingen zelf een grote schuld hebben aan hun... beschavingspeil !

Er is iets dat de Staat, hoe welwillend hij ook zou worden, niet kan doen, in de plaats van de Vlamingen zelf. Hoe komt het dat wij Vlamingen er nog steeds niet in geslaagd zijn het algemeen beschaafd Nederlands als courante omgangstaal in onze gemeenschap te doen ingang vinden?... Ik moet eerlijk mijn schaamte bekennen wanneer ik sommige « vooraanstaanden » uit ons volk, van burgemeesters tot en met ministers, in het openbaar een taal hoor spreken onwaardig van een beschaafd land... Indien wij de pretentie hebben — en ik hoop dat die pretentie aanwezig is — om in de Europese gemeenschap als een kultuurvolk te verschijnen, dan moeten wij in de eerste plaats onze eigen taal eerbiedigen en als een kultuurtaal laten weerklinken in de Europese vergaderingen. Het enig alternatief is dat wij ons grondig laten verfransen of verduitsen... Dit zal niet gebeuren indien wij, samen met de noord-Nederlanders als een gesloten eenheid naar voren treden. En dit laatste is slechts mogelijk wanneer een voortdurend en intens verkeer tussen Noord en Zuid tot stand komt. Daartoe moeten wij de voorwaarden scheppen, bevorderen en handhaven... Of verkiest gij dat wij in het Europa van morgen alleen bekend blijven (en ge-waard-eerd) als « ce petit peuple original qui parle du belge. » ?...

Toen graaf d'Aspremont-Lynden, tijdens een vergadering van de Politieke Academie, hier te Leuven, in 1936, uitriep : « Nous devons sentir, penser, agir : Pays-Bas, Pays-Bas ! », besefte hij waarschijnlijk niet dat dit mogelijk zou worden, twintig jaren later. Want nu bestaat het kader voor een organische samenwerking onder de Nederlanders, boven en bezuiden de staatsgrens... *Benelux* :... het is een gril van de geschiedenis dat de Nederlandse eenheid zal groeien uit de economische eenheid, terwijl het kultureel eenheidsbesef door allerlei factoren sedert de 16e eeuw geens kams kreeg...

Nu hebben we reeds een parlementaire Beneluxraad, het Belgisch-Nederlands cultureel verdrag, gemeenschappelijke commissies w.o. de taalcommissie, de commissie voor éénmaking van het recht, en wellicht binnenkort een commissie voor de gelijkwaardigheid der academische diploma's...

Opdat dit alles zijn vruchten zou afwerpen, is het nodig dat wij — en wij, dat zijt gij allen — bijdragen om er een Nederlandse ziel in te blazen...

Deze bezieling zal van het Delta-land der West-Europese stromen de hoedster maken van onze Nederlandse beschaving, en de draaibrug tussen de Scandinavische, de Duitse, de Franse, en de Engelse gemenebesten.

Daaraan mede te werken is de taak die ik als ideaal zou willen voorbehouden aan de Vlaamse jeugd van vandaag. Een ideaal dat alle kleingeestige ruzies achter zich laat, een ideaal waardoor wij terug inschakelen bij de grootheid van onze Nederlandse Renaissance-bloeitijd, toen wij ook een kernpunt waren van Europa...

De studenten hebben hier een opgave die hen moet begeisteren... Dertig jaar geleden bestond er een groot-Nederlandse studentenbeweging die zeer bedrijvig was en aan alle Universiteiten in Nederland en Vlaanderen sterke afdelingen had, met honderde leden. Zij ging roemloos ten onder, in de dertiger jaren, door allerlei afwijkingen, maar zij heeft toch iets bereikt : persoonlijke relaties en vriendschappen tussen Akademici die voor velen zijn blijven voortleven en meer dan men vermoedt, praktische resultaten hebben opgeleverd.

Het is mij bekend dat weer, jaarlijkse groot-Nederlandse kongressen worden gehouden, ingericht door de eendrachtscmissie van bestuursleden uit de Vereniging der Vlaamse Studenten (V.V.S.) en de Nederlandse Studentenfederatie. Dat deze kongressen ontgoocheld hebben, langs beide partijen, ligt m.i. in het gebrek aan wederzijds begrip, dat niet kon overbrugd worden tijdens een kortstondig samenzijn... Zonder psychologische voorbereiding, zonder enige bekendheid met elkanders gewoonten, gebruiken, hebbelijkheden en onhebbelijkheden, zonder de wil om elkanders levensstijl te begrijpen, kan een kongres van een paar honderd jongeren geen hartelijk colloquium worden over gemeenschappelijke idealen, en strevingen. Men ervaart de verschillen in levenshouding, vormelijkheid en opvattingen, en het gesprek tussen Nederlandse studenten van Noord en Zuid wil niet vlotten... Gij, moet een deel van de weg afleggen naar uw noord-Nederlandse broeders, en omgekeerd... Onze slordigheid en « sans gêne » zijn niet altijd « sappig of gezellig », maar « beschaving » is een essentieel element in elke samenleving... Ten slotte : kennen wij elkander genoeg ? Kennen wij iets van Nederland, zijn geschiedenis, zijn prestaties op allerlei gebied?... Dit alles (hier te bondig vermeld) om U te zeggen dat een gezonde groot-Nederlandse beweging, niet mogelijk is indien zij niet gedragen wordt door een voortdurend verkeer, een bestendig contact, door talrijke persoonlijke vriendschapsbanden over de grenzen heen...

Ook in de toekomst zullen kongressen weinig gunstige of eerder negatieve resultaten leveren, indien zij niet geschraagd worden door dergelijke beweging. Het is niet mijn taak uit te stippelen hoe dit alles praktisch zal moeten gebeuren, maar ik moge U als mijn mening meegeven dat het zonder vormen van een bestendige organisatie niet zal gaan...

En men kome mij niet zeggen dat wat 35 en 30 jaar geleden mogelijk was, nu niet kan... In mijn studententijd, ging er te Gent of te Leuven geen feest door, of er waren afgevaardigden van het Diets Studentenverbond en van de Federatie der R.K. Studentenverenigingen in Nederland. Geen lustrum- of diësviering van een of ander Nederlandse studentenbond was aan de orde, of omgekeerd kwamen er vertegenwoordigers uit Leuven en Gent. Wij hadden

een aantal nederl. vrienden bij wie wij logeerden, en die bij ons in de vakantie kwamen, enz. Drie jaar achtereen werden wij met honderden vlaamse studenten uitgenodigd om een week lang colleges te volgen (speciaal voor ons ingericht) aan nederl. universiteiten en hogescholen. En dan waren er nog de druk bezochte brabantse en limburgse landdagen... Alleen wanneer U aldus intensief met een groot aantal nederl. studenten kameraadschappelijke omgang zult hebben, wanneer U zich thuis voelt te Leiden en Nijmegen, als te Antwerpen en Gent, dan pas is de basis gelegd voor een goede samenwerking in de studentenwereld.

Deze samenwerking zou nu zelfs vlotter moeten gaan, waar onze economische positie gunstiger is geworden, en de vlaamse studenten door de vernederlandsing van het onderwijs, beter geschoold zijn in hun eigen taal...

Vlaamse Studenten,

Ik zei U dat wij als Vlamingen niet onverschillig kunnen voorbijgaan aan de Europese eenmaking, omdat wij op leven en dood met Europa verbonden zijn en dit Europa zonder eenmaking niet te redden is. Maar ik zei U ook overtuigd te zijn, dat wij het Europa vanmorgen niet als gemeenschap kunnen tegemoet treden, indien wij het niet doen *samen met de Nederlanders als een gesloten en volwaardige kulturele eenheid.*

Samen moeten wij strijden tegen de gevaren van nivellerende integratie, samen onze kultuur handhaven. Nationale egoïsmen en imperialismen zijn niet uitgestorven, tenzij in vrome wensen van idealistische Europeanen. Taal-imperialisme is niet dood, dat hebben wij op Brussel Expo 58 ondervonden. Men denke aan de hardnekkige palabers over de zetel van de Europese organismen... Wij moeten steeds met Nederland overleg plegen en samenwerken, daarvoor schiep Benelux de nodige voorwaarden. Er is het Belgisch-Nederlands Cultureel akkoord, en het is naar mijn smaak een schande, dat de voorziene studiebeurzen voor belgische studenten om te studeren aan nederl. Universiteiten, ongebruikt blijven...

Welke vormen de vernieuwde grootnederlandse studentenbeweging aanneemt, is bijkomstig, mits het geheel oordeelkundig wordt aangepakt en berekend is op positieve, praktische resultaten... Wij zijn in 1958 minder romantisch maar des te meer zakelijk, naar het schijnt. Studenten, ik vraag U met aandrang dat gij U met vernieuwd inzicht zoudt inspannen om een beweging in het leven te roepen die zal bijdragen tot het veilig stellen van onze toekomst in het Europa van morgen, en die tevens aan dat nieuwe Europa zal helpen bouwen.

W. MELIS.

DRANKHUIS

GRAAF

VAN

EGMONT

Jules van Praetstraat 28
BRUSSEL

(op 20 m. van de Beurs)

Telefoon: 12.22.63

HET TEHUIS

VAN ALLE VLAMINGEN!

EIGENARES:

C.V. BRUSSELS TEHUIS

H.R.B. 229.900

M. DAEL

Binnenhuisversiering

Grote Steenweg 30

BERCHEM - ANTWERPEN

Tel. 39.30.19 - 39.24.45

N.V. USINES LIGOT

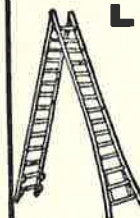
WAVERSE STEENWEG-1310-1314

OUDERGEM · BRUSSEL

Tel. 72.56.49 - 72.54.20

LADDERS

ENKELE · DUBBELE
SCHUIFLADDERS
REFORMLADDERS
HANGSTELLINGEN
LIJST LEERTJES



BIERHUIS

Renaissance

Gesticht 1947

HET BEST BEKENDE
VLAAMS DANS-CABARET
TE BRUSSEL

MARTELARENPLEIN, 1
(op 100 m. van de Muntshouwborg)

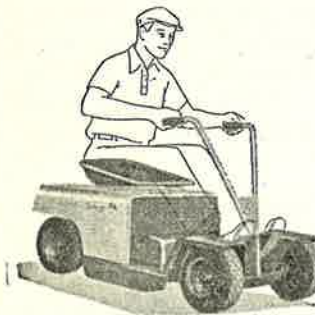
Tel. 17.39.22

Eigenaar: PIERRE BEUN

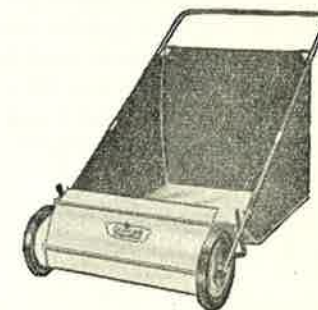
« RUBENSHOF »

ANTWERPEN

Het huis met standing
aan de Groenplaats



GRASMACHINES
SAVAGE
MET
ROTATIVE MOTOR



Andere rotatieve grasmachines vanaf 4.900 F

Blad- & grasopaper 2.575 F.

Etn DE JONGHE

Braamtsstraat 86, Brussel - Tel. 17.68.47

15, Av. Henrijean, Spa - Tel. 717.06 (Inter 087).

PROVINCIALE AGENTEN GEVRAAGD

De Nederlandse Cultuur in Europa^(*)

Wat de NATO betreft, hier kwam de leiding tot de vaststelling, dat het voor de efficiënte verdediging van de Atlantische Gemeenschap niet voldoende is de technische opleiding van de soldaten of de wapens te standardiseren, en dat een gezamenlijk commando en gemeenschappelijke manoeuvres nog geen voldoende geest van samenwerking onder de strijdkrachten waarborgen, zo lang er geen bovennationaal Atlantisch civisme de legers bezielt. Wanneer tijdens de Zomer van 1955 te Parijs een parlementaire bijeenkomst in het kader van de NATO plaats vond, werd de wens naar versterkte culturele betrekkingen tussen de leden uitgedrukt. Om hieraan gevolg te geven werd van 7 tot 10 december 1955 te Parijs een vergadering aan de culturele werkzaamheden van de NATO gewijd. Vermelden we dat op privaat initiatief in september 1957 te Brugge, onder de bescherming van de universiteit van Pennsylvania en van het Europa-College, een conferentie over de Noord-Atlantische Gemeenschap gehouden werd. Hier en bij de EGKS staan we op cultureel gebied nog in een beginstadium, maar de richting is belangwekkend.

6. Private initiatieven, al dan niet in de schoot van de Europese Bewegingen

Last but not least vermelden we met veel vreugde een aantal initiatieven van private aard. De som van energie, welke op cultureel gebied door de Europese idee opgewekt is geworden, mag werkelijk verbazingwekkend heten. Niet alleen zijn daar de talrijke initiatieven van de Europese Beweging, van de bij haar aangesloten organisaties — zoals de Europese Campagne voor de Jeugd — en van haar culturele commissies in de onderscheidene landen (sommige commissies, b.v. de Nederlandse en de Duitse, zijn zeer actief), maar ook andere initiatieven als het Amerikaanse « Free Europe Committee », dat de machtige zender « Radio Free Europe » te München (die thans ook een universitair programma doorgeeft) en het inmiddels opgeheven « College of Free Europe » in Straatsburg stichtte. Het richt zich vooral tot Oost-Europa. Verder verdienen om hun culturele werking vermeld: De Raad van de Europese Gemeenten, de Europese Dag voor de Scholen, « Les Amis de la Liberté », de vormingscentra zoals het Europa-Haus te Marienberg, de sterk Europeesgerichte « Evangelische Akademiën » in Duitsland, de Volkshogescholen in Nederland, het Centrum Ryckevelde ten onzent en het aandeel van talloze syndicale, industriële en opvoedkundige organisaties bij het inrichten van Europese studiedagen en bijeenkomsten. Ook het werk van de godsdienstige groeperingen, zowel protestantse, anglikaanse, joodse als katholieke, mag in dit verband niet vergeten worden.

Het valt dus niet te betwisten: er is een gistingsproces aan de gang. Om tot Trotsky terug te keren: er komen reeds bloesems uit. De Europese idee begint langzamerhand door te zijpelen tot in de brede volkslagen. En toch kunnen we niet beweren, dat er reeds een krachtige golfslag door Europa streeft, dat het collectief bewustzijn van onze volkeren gegalvaniseerd werd door de hoop op een nieuwe toekomst, dat er een nieuwe mystiek rond de Europese gedachte ontstaan is. Hieruit blijkt, dat de tot nog toe aangewende geneesmiddelen niet opgewassen zijn tegen de diepliggende kwaal die Europa verteert.

Sir Richard Livingstone, een van de beste vertegenwoordigers van de oude Christelijk-humanistische traditie die Oxford ons ooit schonk, heeft in

* Vervolg van rede uitgesproken op de algemene vergadering van het A.V.O.H.V. te Brussel, de 29 juni 1958, zie nummer 9, september 1958.

zijn boek « The future in Education » onze beschaving gekarakteriseerd als een van de middelen zonder doeleinden, rijk aan middelen boven enig ander tijdvak en bijna boven de menselijke behoeften, maar deze verspillende en misbruikende omdat zij geen overheersend ideaal heeft.

Voortgaande op Sir Richard's gezegde, kunnen we de tot op heden bekomen resultaten, dank zij de inwerking van de Europa-gedachte, karakteriseren als een verhoging van het aantal middelen die onze cultuur ten dienste staan. De Europese idee is er echter nog niet in geslaagd als een allesoverheersend ideaal aan deze pogingen richting en doel te geven.

T.a.v. de crisis die Europa kennelijk doormaakt, is een dergelijk collectief ideaal nochtans onontbeerlijk. Die crisis kenmerkt zich o.m. door twee opvallende uitingen: 1° het cultuurpessimisme; 2° het collectief minderwaardigheidscomplex.

II. DE EUROPA-IDEE T.O.V. HET CULTUURPESSIMISME EN HET EUROPEES COLLECTIEF MINDERWAARDIGHEIDSCOMPLEX

1. Het cultuurpessimisme

« In de geschiedenis is dit iets nieuws. In de II^e eeuw vóór Christus was het Hellenisme het slachtoffer van de anti-Helleense reactie, maar geen Griek en weinige bezitters van de Hellenistische cultuur twifelen ooit aan de voortreffelijke waarde van de Helleense traditie. Hetzelfde was het geval met de Romeinse cultuur; ook deze wist zich wat haar prestige betreft langer te handhaven dan de macht van het Keizerrijk. Er waren verraders en afvalligen, die om praktische redenen naar de barbaren overliepen, maar er bestond geen anti-Romeinse ideologie en de mensen bleven aan de oude cultuurtraditie nog trouw, toen de politieke orde reeds eeuwen bezweken was. Wel bracht de overgang van heidendom naar Christendom een verzet tegen de culturele traditie en een verandering in culturele waarden mee, maar dit was een innerlijk proces, dat zich voltrok binnen de Middellandse Zee-cultuur zelf en bovendien had de overdracht van de loyaliteiten reeds plaats gevonden en was een nieuwe synthese reeds vóór de val van het Keizerrijk tot stand gekomen »⁽⁹⁾.

Wanneer we daarentegen op heden zien, hoe de ideeën, die tot uiting komen in onze hedendaagse literatuur, ook thans onder de bredere bevolkingslagen onder de vorm van slogans doordringen, dan vragen we ons af: kan het anders dan dat de hedendaagse doorsnee-Europeaan een drukkend gevoel, te leven midden een decadente cultuur, gewaar wordt?

Wat schrijvers als Kafka, Sartre, Camus en Sagan talentvol tot uiting brengen, is een volstrekt nihilisme, waartussen zij hopeloos nog enkele steunpunten trachten te ontdekken: menselijke solidariteit, strijd tegen de ziekte, het bekampen van sociaal onrecht. Midden het chaotisch denken over de grondslagen van onze beschaving en de zin van ons leven, openbaart zich anderszijds bij velen een nood aan ordening, aan een gesloten levensvisie, waaraan men zich kost wat kost wil vastklampen. Geen wonder dat, terwijl het Westen zijn nieuwe synthese nog niet gevonden heeft, de van ongeduld trappelende zoekers onder de bekoring komen van een stelsel, dat beweert een totale oplossing voor alle levensvragen te kunnen geven, grote perspectieven opent en in ieder geval een tijdlang vermag de roes te geven, waarnaar zovelen hunkeren.

(9) Christopher Dawson, Europa, Wezen en Roeping (Desclée De Brouwer, 1953) 181-182.

Het ge vulgariseerd cultuurpessimisme, dat in zijn uiterste vorm tot nihilisme doorgetrokken wordt, is slechts de keerzijde van een gemis aan een collectief ideaal. De doorsnee-Europeaan is gewoonlijk niet bij machte dit gemis onder woorden te brengen, doch hij voelt obscuur het tekort aan iets wezenlijks. Hij loopt te kniezen, sluit zich op in zichzelf omdat hij zich niet gedragen voelt door een optimistische stroming rondom zich. Zijn leven is niet gevuld door de dienst aan een gemeenschappelijke taak. Er wordt hem niet gevraagd, verantwoordelijkheid op te nemen in de opbouw van een zinvolle toekomst. En daar het leven met iets moet gevuld worden, geeft hij zich ofwel over aan bezigheden zonder doel of volheid, — denken we maar aan ons hele amusementsindustrie — ofwel wordt hij aangelokt door de bekoring van een totalitaire levensvisie onder een of andere vorm. Een andere categorie zoekt het heil in een vlucht — lichamenlijk of in droom — buiten onze beschaving: bij meer primitieve volkeren; in een heimwee naar het verleden; in toekomstdromen of in de sprookjeswereld van het kind. De besten vertonen een sterke neiging naar bezinning op de grondwaarden van ons leven, en trachten vanuit het verworven inzicht hun tijdgenoten weer hoop te geven. Deze hoop is een onontkoombare voorwaarde, die als een wet van het maatschappelijk leven vormt. « Hoop doet leven ». De grote staatslieden zowel als volksmensen weten deze toestand uitstekend te benutten. « Where's no vision, the people perish ». Als iemand ervan overtuigd is, dat zijn leven alleen voor zichzelf of voor een beperkte kring van belang is, zal het slap en armzalig verlopen.

(vervolgt)

Ant. K. J. Verleye, o.f.m. cap.
Europa-College, Brugge.

Mededelingen

Huldebetoon Mr. Adiel Debeuckelaere.

Op 12 december aanstaande wordt Mr. Adiel Debeuckelaere zeventig.

Enkele oude getrouwen en medewerkers uit de Frontbeweging hebben de wens uitgedrukt deze verjaardag niet te laten voorbijgaan zonder de verdiensten van hun gewezen hoofdman te gedenken. Vooral aan de taalgrensactie, en aan de strijd voor de ver Vlaamsing van de gentse hogeschool nam hij een zeer actief deel, en hij was lange jaren lid van het hoofdbestuur van de Oud-Hoogstudentenbonden.

De deelnemers aan deze viering, waaraan de inrichters een intiem, vriendschappelijk karakter wensen te geven, zullen op zondag 14 december te 13.30 uur in het Hotel Plaza, Adolf Maxlaan, 118, te Brussel, aanzitten aan een maaltijd, waar vanzelfsprekend Mr. Debeuckelaere en zijn gezin zullen op uitgenodigd worden. De inschrijvingsprijs is gesteld op Fr. 135,— aperitief en dienst inbegrepen.

Van allen die het doen kunnen verwachten wij dat zij bovendien nog een door henzelf te bepalen bedrag zouden storten, dat zal toelaten Mr. Debeuckelaere een aandenken aan deze dag aan te bieden.

Wij vragen U vóór 10 december Uwe inschrijving in te zenden op het adres: Mej. M. De Vriendt, Vondelstraat, 83, Schaarbeek, en daar ook Uw inschrijvingsgeld en bijkomende gift te storten (postrekening 52.26.72).

ons LAND

Het meest gekende weekblad in Vlaanderen... !

- ... met veruit de grootste gecontroleerde oplage !
- ... en de best gekende ongevalverzekering voor het gezin !

VERZAMELAARS... kent U onze prachtige meerkleurige prentendienst « GLOBERAMA », alleen verkrijgbaar als lezer van « Ons Land » ?

« ORBIS » n.v., Directeur Karel GOYVAERTS :
Frankrijklei 86 — Park Building - Antwerpen. Tel. (03) 31.07.53.



DORTMUNDER THIER

het bier bij uitstek
der Vlaamse Academici

Alleenvertegenwoordiger voor België :

MAURITS ABTS

Steenweg op Leuven, 94
KORBEEK-LO

BEZOEK ONZE BIERKELDER
op de Oude Markt, 22, Leuven

PIANO'S



- Bijzonder grote keuze van okkasievleugels.
- Vertegenwoordiging van Steinway en andere.

Alle herstellingen worden in eigen werkhuis uitgevoerd.

HUIS VAN VERTROUWEN

Voor herstellingen en inlichtingen :

Tel. Antwerpen 49.94.46

GOOSSENS

STATIELEI 47, OUDE-GOD

HUIS J. BOL

Opv. J. LIBBRECHT

Sint Jacobstraat 21, ANTWERPEN

Grote keus in :

- Thermometers — Barometers
- Toneel- en Verrekijkers
- Moderne brillen — Prima glazen — Mooie zonnebrillen

10 % vermindering aan onze leden

Tel. 32.57.95

Laboratoria Dr. C. JANSSEN

Eupharma

Turnhout

